

VENDIM
Nr. 177, datë 31.3.2005

PËR NORMAT E LEJUARA TË SHKARKIMEVE TË LENGËTA DHE
KRITERET E ZONIMIT TË MJEDISEVE UJORE PRITËSE

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 14, pika 2, e 16 të ligjit nr.9115, datë 24.7.2003 “Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura”, me propozimin e Ministrit të Mjedisit, të Ministrit të Rregullimit të Territorit dhe të Turizmit dhe të Ministrit të Industrisë dhe të Energjetikës, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

KREU I
TË PËRGJITHSHME

1. Ky vendim synon të parandalojë, të zvogëlojë dhe të shmangë ndotjen e mjediseve ujore pritëse nga substancat e rrezikshme, që shkarkohen në to përmes ujërave të ndotura, duke përcaktuar vlerat kufi për përbërësit e lejuar, sipas shtojcave, që i bashkëlidhen këtij vendimi dhe janë pjesë përbërëse e tij.

2. Në kuptim të këtij vendimi, substancat e rrezikshme në përbërje të shkarkimeve të lëngëta, grupohen në listat I dhe II të shtojcës nr.1, që i bashkëlidhen vendimit në bazë të karakteristikave të tyre, që lidhen me toksicitetin, qëndrueshmërinë dhe bioakumulimin.

3. Për shkarkimet e lëngëta në ujërat ndërkufitare, që rregullohen nga marrëveshjet ndërkombëtare për mjedisin, ku Republika e Shqipërisë është palë, zbatohen vlerat kufi më të larta, që rezultojnë nga krahasimi i kërkesave të këtyre marrëveshjeve me ato që parashikon ky vendim.

4. Ndikimet që shkaktojnë shkarkimet e ujërave të ndotura në ujërat nëntokësore nuk janë objekti i këtij vendimi.

5. Zbatimi i kërkesave të këtij vendimi nuk sjell rritje të ndotjes së tokës, të ajrit apo të mjediseve ujore pritëse, që nuk janë objekt i tij.

6. Ministria e Mjedisit organizon, drejton dhe mbikëqyr monitorimin e ujërave të ndotura për përmbajtjen e substancave të rrezikshme, si dhe monitorimin e cilësisë së mjediseve ujore pritëse, të prekura nga shkarkimet e ujërave të ndotura, në bazë të programit kombëtar të monitorimit të mjedisit.

7. Këshillat e baseneve ujëmbledhëse, në bashkëpunim me agjencitë rajonale të mjedisit, çdo dy vjet, përgatisin dhe publikojnë programet për parandalimin dhe shmangien e ndotjes së mjediseve ujore pritëse nën juridiksionin e tyre, nga shkarkimet e lëngëta. Në këto programe përfshihen:

- a) identifikimi i shkarkimeve të lëngëta dhe i mjediseve ujore pritëse, që ndoten;
- b) masat dhe teknikat më të mira të mundshme për zvogëlimin e ndotjes;
- c) propozimet për zëvendësimin ose riciklimin e substancave të rrezikshme nga veprimtaritë industriale përkatëse;
- ç) përcaktimi i personave përgjegjës për zbatimin e kërkesave të programit;
- d) koha e zbatimit të programit dhe monitorimi i procesit zbatues të tij.

KREU II
NORMAT E LEJUARA TË SUBSTANCAVE TË RREZIKSHME DHE PARAMETRAT E
LEJUARA NË UJËRAT E NDOTURA, QË SHKARKOHEN NGA VEPRIMTARITË
INDUSTRIALE

1. Normat e lejuara për substancat e rrezikshme, të lejuara, në ujërat e ndotura nga veprimtaritë industriale janë sipas shtojcës nr.2, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Substancat e rrezikshme, që nuk figurojnë në shtojcën nr.2, nuk lejohen të shkarkohen në ujërat e ndotura nga veprimtaritë industriale.

2. Normat e lejuara për shkarkimet e lëngëta të sektorëve të industrisë janë sipas shtojcës nr.3, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

3. Në veprimtaritë industriale ekzistuese të zbatohen normat e lejuara, sipas përcaktimeve të këtij kreu, brenda pesë vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi. Në vitin e parë të këtij afati subjektet, që ushtrojnë veprimtari industriale, duhet të paraqesin në këshillin e baseneve ujëmbledhëse përkatëse programin e masave, që do të marrin për zbatimin e normave të këtij vendimi. Pajisja e tyre me impiante për trajtimin e ujërave të ndotura, që shkarkojnë, është kërkesë e detyrueshme e programit dhe zbatohet brenda periudhës 5 -vjeçare.

4. Në veprimtaritë e reja industriale dhe në rikonstruksionet apo zgjerimet e veprimtarive ekzistuese të zbatohen normat e lejuara, sipas përcaktimeve të këtij kreu, që nga dita e fillimit të veprimtarisë. Këto subjekte, të cilat ushtrojnë veprimtari industriale, nuk pajisen me leje mjedisore, nëse nuk kanë ndërtuar impiantin e trajtimit të ujërave të ndotura që shkarkojnë.

5. Kur, për arsye teknike, është e pamundur të zbatohen normat e lejuara sipas pikës 1 të këtij kreu, subjektet që ushtrojnë veprimtari industriale, njoftojnë me shkrim Ministrinë e Mjedisit, duke argumentuar teknikisht pamundësinë e zbatimit të këtyre normave. Në këtë rast, ministri i Mjedisit urdhëron monitorimin e mjedisve ujore pritëse dhe, nëse ato rezultojnë të padëmtuara nga shkarkimet e ujërave të ndotura, përcakton norma të lejuara përkohësisht, më pak rigorozë se ato të përcaktuara në këtë vendim. Normat e përkohshme, të autorizuara nga Ministri i Mjedisit, zbatohen deri në dy vjet. Gjatë kësaj periudhe subjekti merr masa për zbatimin e normave të lejuara për substancat e rrezikshme të lejuara, që shkarkohen me ujërat e ndotura të krijuara nga veprimtaria e tij.

6. Zbatimi i normave të lejuara, sipas pikave 1 e 2 të këtij kreu, kontrollohet:

- a) në vendin ku veprimtaria industriale shkarkon ujërat e ndotura;
- b) në një vend të përcaktuar, që përjashton mundësinë e përzierjes dhe hollimin me ujëra të tjera, të ndotura;
- c) në një vend të përcaktuar, ku grumbullohen të gjitha ujërat e ndotura, që përmbajnë substanca të rrezikshme;
- ç) në një vend të përcaktuar, ku grumbullohen të gjitha ujërat e ndotura të sektorit, për normat e përcaktuara në shtojcën nr.3;
- d) në vendin ku ujërat e ndotura shkarkohen nga impianti i trajtimit të tyre, i instaluar për këtë qëllim.

KREU III

NORMAT E LEJUARA PËR SHKARKIMET E LËNGËTA URBANE

1. Shkarkimet e lëngëta urbane i nënshtrohen trajtimit mjedisor paraprak, nëpërmjet sistemit të kanalizimeve, të ndara nga shkarkimet e tjera të lëngëta.

2. Ujërat urbane aglomerate, të zonave urbane intensive, pajisen me sisteme kolektorësh, sipas kriterëve të përcaktuara në shkronjën "A" të shtojcës nr.4, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

3. Shkarkimet e lëngëta urbane në zonat e ndjeshme i nënshtrohen një trajtimi të veçantë, i cili përveç trajtimit parësor e dytësor, kërkon edhe trajtimin purifikues përkatës.

4. Shkarkimet e lëngëta urbane në zonat më pak të ndjeshme i nënshtrohen trajtimit parësor, me kusht që të mos ketë rritje të ndikimeve negative në mjedisin pritës.

5. Shkarkimet e ujërave të ndotura urbane, në zonat malore mbi 1500 m mbi nivelin e detit, i nënshtrohen një trajtimi më pak rigoroz sesa ai i përcaktuar në pikën 1 të këtij kreu, me kusht që të mos ketë rritje të ndikimeve negative në mjedisin pritës.

6. Shkarkimet nga impiantet e trajtimit të ujërave urbane të trajtuara në pikat 3, 4 e 5 të këtij kreu, duhet të bëhen në përputhje me kërkesat e shkronjës “B” të shtojcës nr.4, që i bashkëlidhet këtij vendimi, sipas tabelave respektive.

7. Ngarkesa e shprehur në njëvlerës për popullsinë llogaritet në bazë të ngarkesës mesatare maksimale javore, që hyn në impiantin e trajtimit gjatë një viti, duke përjashtuar gjendjet e jashtëzakonshme, si rreshjet e dendura.

8. Për shkarkimet e lëngëta urbane zbatohen kërkesat e këtij vendimi, brenda 8 vjetëve nga hyrja në fuqi e tij.

KREU IV KRITERET PËR ZONIMIN E MJEDISEVE UJORE PRITËSE

1. Kriteret për zonimin e mjediseve ujore pritëse, më të ndjeshme dhe më pak të ndjeshme, përcaktohen në shtojcën nr.5, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Listat e zonave të ndjeshme dhe të zonave më pak të ndjeshme rishikohen çdo 4 vjet. Për zonat e ndjeshme dhe për zonat më pak të ndjeshme, të identifikuar si të tilla pas rishikimit të listave, kërkesat e këtij vendimi zbatohen brenda një viti nga shpallja e tyre.

3. Kur ujërat e ndotura aglomerat, të zonave urbane intensive, me ngarkesë hyrëse në sistemin kolektor më shumë se 10 000 pe, shkarkohen në zona të ndjeshme, i nënshtrohen trajtimit të veçantë, të përcaktuar në pikën 3 të kreut III të këtij vendimi.

4. Shkarkimet nga impiantet e trajtimit të ujërave urbane në zonat e ndjeshme duhet të jenë në përputhje me kërkesat e paraqitura në tabelën 2, shkronja “B” të shtojcës nr.4, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

5. Kërkesat e pikave 3 e 4 të këtij kreu nuk zbatohen në zonat e ndjeshme, ku përqindja minimale e zvogëlimit të ngarkesës së përgjithshme, që hyn në të gjitha impiantet e trajtimit të ujërave urbane, është të paktën më e ulët se 75 për qind për fosforin dhe azotin total.

6. Shkarkimet e lëngëta urbane aglomerat, me ngarkesë hyrëse në sistemin kolektor nga 10 000 pe-150 000 pe, përpara shkarkimit në ujërat bregdetare, dhe aglomeratet me ngarkesë nga 2 000 pe-10 000 pe, përpara shkarkimit në estuare, të cilat u takojnë zonave të pandjeshme, mund të jenë subjekt i një trajtimi më pak rigoroz, vetem nëse sigurohet se:

- a) shkarkime të tilla i janë nënshtuar, paraprakisht, trajtimit parësor;
- b) studime të plota vërtetojnë se shkarkime të tilla nuk ndikojnë negativisht në mjedis.

7. Shkarkimet e lëngëta urbane nga sistemet kolektore janë subjekt i një trajtimi të veçantë në këto raste:

- a) për shkarkimet në ujërat e ëmbla dhe estuare nga aglomerate me më pak se 2 000 pe;
- b) për shkarkimet në ujërat bregdetare nga aglomerate me më pak se 10 000 pe.

8. Derdhja e llumrave në mjediset ujore pritëse nga tubacionet e ndryshme, nga kanalizimet, nga sistemet kolektore, nga impiantet e trajtimit, nga anijet dhe nga çdo mjet apo mënyrë tjetër është e ndaluar.

9. Asgjësimi, djegia dhe çdo trajtim tjetër i llumrave nga impiantet e trajtimit të shkarkimeve të lëngëta urbane bëhen në përputhje me ligjin nr.9010, datë 13.2.2003 “Për administrimin mjedisor të mbetjeve të ngurta”.

KREU V MONITORIMI

1. Procedurat e monitorimit për zbatimin e normave të lejuara, të paraqitura në shtojcën nr.2, që i bashkëlidhet këtij vendimi, përfshijnë:

a) përllogaritjen e fluksit të përgjithshëm të shkarkuar të ujërave të ndotura, për një periudhë 24-orëshe;

b) marrjen e një mostre të ujërave të ndotura gjatë një periudhe 24-orëshe dhe matjen e përqendrimit të substancave të rrezikshme në të;

c) përcaktimin, ku është e mundur, të sasisë së substancave të rrezikshme të prodhuara, të trajtuara apo të përdorura, duke përdorur metodat e përllogaritjes.

2. Sasia e substancave të rrezikshme, të shkarkuara në ujërat e ndotura gjatë një muaji, llogaritet si shumë e shkarkimeve të çdo dite, sipas përcaktimeve të pikës 1 të këtij kreu.

3. Metodat e referencës për përcaktimin e pranisë së substancave të rrezikshme në ujërat e ndotura jepen në shtojcën nr.2, që i bashkëlidhet këtij vendimi. Gjithashtu, mund të përdoren edhe metoda të tjera, nëse ato sigurojnë rezultate minimalisht të njëjta me ato të metodave të referencës.

4. Procedurat e monitorimit për zbatimin e normave të lejuara, të paraqitura në shtojcën nr.4, përfshijnë mbledhjen e mostrave, sipas fluksit të shkarkimeve ose një herë në 24 orë, në të njëjtën pikë të paracaktuar në dalje të impiantit të trajtimit të shkarkimeve të lëngëta urbane.

5. Numri minimal vjetor i mostrave, sipas pikës 4 të këtij kreu, përcaktohet në shkronjën "C" të shtojcës nr.4, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

6. Metodat e referencës, të përdorura për përcaktimin e normave të ujërave të ndotura urbane, jepen në tabelat 1 e 2 të shtojcës nr.4.

7. Ujërat e ndotura urbane plotësojnë kërkesat për normat e lejuara sipas këtij vendimi, vetëm nëse për çdo normë të marrë veçmas, mostrat e analizuar janë në përputhje me vlerat përkatëse, si më poshtë vijon:

a) Kur normat e tabelës 1 të shtojcës nr.4, që i bashkëlidhet këtij vendimi, janë të shprehura në përqendrim, maksimumi i mostrave që lejohen të mos jenë në përputhje me kërkesat jepet në tabelën 3, të po kësaj shtojce;

b) Kur normat e tabelës 1 të shtojcës nr.4 janë të shprehura në përqindje, mostrat që lejohen të mos jenë në përputhje me kërkesat, të marra në kushte normale pune, nuk duhet të ndryshojnë me më shumë se 100 për qind, për pezullitë totale. Ndryshimet janë të pranueshme deri në 150 për qind;

c) Për normat e përcaktuara në tabelën 2 të shtojcës nr.4, mesatarja vjetore e mostrave, për çdo normë, duhet të jetë në përputhje me vlerat përkatëse të normave të lejuara.

8. Vlerat ekstreme nuk merren parasysh në llogaritjen sipas pikës 7 të këtij kreu, nëse ato janë rezultat i mostrave të marra në gjendje të jashtëzakonshme, si rreshje të dendura.

9. Këshillat e baseneve ujëmbledhëse, çdo dy vjet, të publikojnë raportet për gjendjen e ujërave të baseneve nën juridiksionin e tyre, për shkarkimet e lëngëta dhe largimin e llumrave nga impiantet e trajtimit të ujërave të ndotura.

10. Ngarkohen Ministri i Mjedisit, Ministri i Rregullimit të Territorit dhe i Turizmit dhe Ministri i Industrisë dhe i Energjetikës për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Fatos Nano

SHTOJCA NR.1

Lista e I e familjeve dhe grupeve të substancave

Lista I përmban disa substanca të veçanta të cilat takohen në familjet dhe grupet e mëposhtme, seleksionuar me kujdes në bazë të toksicitetit të tyre, qëndrueshmërisë dhe bioakumulimit, me përjashtim të atyre, të cilat janë biologjikisht të padëmshme ose të cilat janë konvertuar në substanca të cilat janë biologjikisht të padëmshme:

1. përbërësit organohalogjen dhe substancat të cilat mund të formojnë përbërës ose komponentë të tillë në mjedisin ujor:

2. përbërësit organofosforues;
3. përbërësit organikë;
4. substancat për të cilat është provuar që ato zotërojnë veti kancerogjene në mjedise ujore, kur disa substanca të listës II janë kancerogjene, ato gjithashtu janë përfshirë në këtë kategori;
5. mërkuri dhe komponentët e tij;
6. kadmiumi dhe komponentët e tij;
7. vajrat minerale persistente dhe hidrokarburet me origjinë naftore;
8. substancat sintetike persistente të cilat mund të notojnë, qëndrojnë pezull ose të fundosura dhe të cilat interferojnë në mjedise ujore.

Lista e II e familjeve dhe grupeve të substancave

Lista e II përmban:

A. Substancat që i përkasin familjeve dhe grupeve të substancave në listën e I për të cilat vlerat e lejuara nuk janë përcaktuar me këtë vendim.

B. Disa substanca të veçanta dhe kategori të substancave që bëjnë pjesë në familjet dhe grupin e substancave të listuara më poshtë, të cilat kanë efekte të dëmshme në mjedise ujore, edhe pse mund të jenë të kufizuara në një zonë të caktuar dhe të cilat varen nga karakteristikat dhe vendi i mjedisit ujor në të cilin shkarkohen.

Familjet dhe grupet e substancave sipas pikës B

I. Metaloidet dhe metalet e mëposhtme dhe përbërësit e tyre:

1. Zink	6. Selen	11. Kallaj	16. Vanadium
2. Bakër	7. Arsenik	12. Barium	17. Kobalt
3. Nikel	8. Antimon	13. Berilium	18. Talium
4. Krom	9. Molibden	14. Bor	19. Telurium
5. Plumb	10. Titan	13. Uranium	20. Argjend

II. Biocidet dhe derivatet e tyre që nuk janë listuar.

III. Substancat të cilat kanë një efekt të dëmshëm mbi shijen dhe/apo erën e produkteve për konsum njerëzor, të ardhura nga mjedisi ujor dhe përbërësit përgjegjës për lindjen e substancave të tilla në ujë.

IV. Përbërësit toksikë ose organikë të qëndrueshëm të silikonit dhe substancat të cilat mund të çojnë në lindjen e substancave të tilla në ujë, përjashtuar ato të cilat janë biologjikisht të padëmshme ose të cilat janë kthyer shpejt në ujë në substanca të padëmshme.

V. Përbërësit inorganikë të fosforit dhe fosfori elementar.

VI. Vajrat minerale jo persistente dhe hidrokarburet me origjinë naftore.

VII. Cianidet dhe fluoret.

VIII. Substancat të cilat kanë një efekt të kundërt në balancën e oksigjenit, veçanërisht amoniaku, nitritet.

SHTOJCA NR.2

Vlerat e lejuara per merkurin

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Elektroliza klor-alkaline e merkurit me shellire te nenklorureve dhe shellire te humbur				I aplikueshem per sasine totale te merkurit present ne te gjithë ujrat e shkarkuara me permbajtje merkuri nga veprimtaria industriale. I aplikueshem per merkurin present ne shkarkimet nga njesite e prodhimit te klorit
Shellire ricikluar	Mujore Ditore Mujore	0,5 g te Hg/t te kapaciteti te instaluar te prodhimit te klorit	50 mg/dm ³ 200mg/dm ³	
	Ditor mujor	2,0 g te Hg/t te kapacitetit te instaluar te prodhimit te klorit		
	Ditor	1,0 g te Hg/t te kapacitetit te instaluar te prodhimit te klorit 4,0 g te Hg/t te kapacitetit te instaluar te prodhimit te klorit		I aplikueshem per sasine totale te merkurit present ne te gjithë ujrat e shkarkuara me permbajtje merkuri nga veprimtaria industriale.
Shellira humbur	Mujore	5,0 g te Hg/t te kapacitetit te instaluar te prodhimit te klorit		Si me siper

	Ditore	20,0 g te Hg/t te kapacitetit te instaluar te prodhimit te klorit	
Industria kimike qe perdor merkur katalitik - ne prodhimin e clor vinilit	Mujore	0,1 g/t te kapacitetit te prodhimit te klor vinilit	0,05mg/dm ³
	Ditore	0,2 g/t te kapacitetit te prodhimit te klor vinilit	0,1mg/dm ³
- ne procese te tjera	Mujore	5,0 g/kg Hg te perpunuar	0,05mg/dm ³
	Ditore	10 g/kg Hg te perpunuar	0,1mg/dm ³
Prodhimi i merkurit katalitik qe perdoret ne prodhimin e klor vinilit.	Mujore	0,7g/kg Hg te perpunuar	0,05mg/dm ³
	Ditore	1,4 g/kg Hg te perpunuar	0,1mg/dm ³
Prodhimi i komponimeve te merkurit organik dhe jo organik (vec produkteve referuar ne piken e meparshme)	Mujore	0,05g/kg Hg te perpunuar	0,05mg/dm ³
	Ditore	0,1g/kg merk te perpunuar	0,1mg/dm ³
Prodhimi i baterive primare me merkur	Mujore	0,03 g/kg Hg te perpunuar	0,05mg/dm ³
	Ditore	0,06 g/kg Hg te perpunuar	0,1mg/dm ³
Industria e metaleve jo ferore - Impiantet e prodhimit te merkurit	Mujore		0,05mg/dm ³
	Ditore		0,1mg/dm ³

- Ekstraktimi dhe rafinimi i metaleve jo ferore	Mujore Ditore Mujore		0,05mg/dm ³ 0,1mg/dm ³ 0,005mg/dm ³	
Impiantet per trajtimin mbetjeve toksike permbajne merkur	Ditore Mujore Ditore		0,01mg/dm ³ 0,05mg/dm ³ 0,1mg/dm ³	

Nje procedure e thjeshtuar monitorimi duhet te kryhet ne rastet e impianteve te tjera industriale te klor – sodes me elektrolize mercuri te cilet nuk shkarkojne me shume se 7,5 kg merkur ne vit.

Metoda e references per analizen e percaktimit te permbajtjes se merkurit ne ujrato ndotur eshte me spektrofotometer te absorbimit atomic pa flake pas nje trajtimi te pershtatshem paraprak te mostrave, vecanerisht permes paraoksidimi te merkurit dhe reduktimit te joneve te merkurit Hg (II).

Kufijte e percaktimit duhet te jene te tilla qe perqendrimi i merkurit te mund te matet me nje saktesi te $\pm 30\%$ dhe nje precision te $\pm 30\%$ ku perqendrimi i merkurit ne ujrato ndotur eshte 1/10 e perqendrimit max te lejuar te merkurit per shkarkimet e ujrave te ndotura.

Matja e prurjes se rrjedhjes duhet te jete e nje saktesie te $\pm 20\%$.

Vlerat e lejuara per Cadmiumin

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Industria e perpunimit minerar te Zn, rafinimi i Pb dhe Zn, industria e metaleve jo ferore dhe kadmiumit metalik	Mujore Ditore		0,05*mg/dm ³ 0,1 mg/dm ³	
Prodhimi i komponimeve te kadmiumit	Mujore Ditore	0,5 g/kg te Cd te trajtuar	0,2* mg/dm ³ 0,4*mg/dm ³	

Prodh i pigmenteve	Mujore	Cd te trajtuar 0,3 g/kg te	0,2*mg/dm ³	
	Ditore	Cd te trajtuar 0,6 g/kg te	0,4*mg/dm ³	
Prodh i stabilizuesve	Mujore	Cd te trajtuar 0,5 g/kg te	0,2*mg/dm ³	
	Ditore	Cd te trajtuar 1,0 g/kg te	0,4*mg/dm ³	
Prodh i baterive primare dhe sekondare	Mujore	Cd te trajtuar 1,5 g/kg te	0,2*mg/dm ³	
	Ditore	Cd te trajtuar 3,0 g/kg te	0,4*mg/dm ³	
Elektroplating Elektro veshjet (galvanizimet)	Mujore	Cd te trajtuar 0,3 g/kg te	0,05mg/dm ³	
	Ditore	Cd te trajtuar 0,6 g/kg te	0,1mg/dm ³	

*Koncentrimi mesatar mujor I kadmiumit total te shkarkuar me ujerat e ndotur

Nje procedure e thjeshte monitorimi duhet te ndermerret ne raste te impianteve industriale te cilat nuk shkarkojne me shume se 10 kg Cd per vit. Ne rastet e impianteve te electroveshjeve industriale nje procedure e thjeshte duhet te ndermerret vetem nqs volumi total i depozitave te electroveshjeve eshte me pak se 1,5 m³.

Metoda e references se analizes se perdorur per percaktimin e Cd ne ujrata e ndotura eshte spektrofotometri absorber atomik, pas ruajtjes dhe perpunimit paraprak te mostrave. Kufijte e percaktimit duhet te jene te tille qe perqendrimi i Cd te matet me saktesi $\pm 30\%$, kur perqendrimi i Cd ne ujrata e ndotura eshte sa 1/10 e perqendrimit max te lejuar te Cd ne ujra e ndotura te shkarkuara. Matja e rrymes se shkarkimeve te behet me saktesi $\pm 20\%$

Vlerat e lejuara per HCH

Lloji i aktivitetit industrial ¹	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara ²		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime ³	
Prodhimi i HCl	Mujore	2g/t te HCH te prodhuar	2,0mg/dm ³	
	Ditore	4g/t te HCH te	4,0mg/dm ³	

Ekstraktimi i lindanit	Mujore	prodhuar 4g/t te HCH te prodhuar	2.0mg/dm ³
	Ditore	8g/t te HCH te prodhuar	4,0mg/dm ³
Impianti ku eshte kryer prodhimi i HCH dhe ekstraktimi i lindanit	Mujore	5g/t te HCH te prodhuar	2,0mg/dm ³
	Ditore	10g te HCH te prodhuar	4,0mg/dm ³

1. Vlerat e lejuara ne tabele gjithashtu perfshijne cdo shkarkim rezultuar nga formulimi i lindanit ne te njejtin vend.
2. Vlerat e lejuara te zbatueshme per sasine totale te HCH prezente ne te gjitha shkarkimet e ujrave qe perbajne HCH te ardhura nga vendi i impiantit industrial.
3. Perqendrimi mesatar i HCH ne shkarkime.

Nje skeme e thjeshte monitorimi duhet hartuar ne rastet e impianteve industriale te cilet nuk shkarkojne me shume se 3 kg te HCH ne vit.

Metoda e references eshte gaz kromatografia me dedektor me kapje te elektroneve pas ekstraktimit me ane te solventeve te pershtatshem dhe pastrimit. Kufirir i percaktimit duhet te jete sa 1/10 e perqendrimit maksimal te lejuar ne ujerat e ndotura.

Saktesia dhe precizioni i metodes duhet te jete $\pm 50\%$ te nje perqendrimi i cili perfaqson dyfishin e vleres se kufirit te zbulimit. Matja e rrymes se shkarkimeve duhet te kryhet me saktesi $\pm 20\%$.

Vlerat e lejuara per carbonin tetraklorid (CCl₄)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Prodhimi i CCl ₄ nepermjet procesit te perklorimit qe perfshin larjen	Mujore	40 g/t te kapacitetit total te prodhimit te CCl ₄ dhe	1,5 mg/dm ³	

Procese qe nuk perفشije larjen	Ditore	percloritilenit 80 g/t te kapacitetit total te prodhimit te CCl ₄ dhe percloritilenit	3,0 mg/dm ³
	Mujore	2,5 g/t te kapacitetit total te prodhimit te CCl ₄ dhe percloritilenit	1,5 mg/dm ³
Prodhimi i klormetanit nga klorinimi i metanit (duke perfshire gjenerimin klorit elektrolotik me presion te larte) dhe nga metanoli ¹	Ditore	5 g/t te kapacitetit total te prodhimit te CCl ₄ dhe percloritilenit	3,0 mg/dm ³
	Mujore	10 g/t te kapacitetit total te prodhimit te CCl ₄ dhe clormetanit	1,5 mg/dm ³
	Ditore	20 g/t te kapacitetit total te prodhimit te CCl ₄ dhe percloritilenit	3,0 mg/dm ³

1. Nje skeme e thjeshte monitorimi eshte e mjaftueshme nese shkarkimet vjetore te CCl₄ nuk i kalojne 30 kg ne vit.

Metoda e references per percaktimin e pranise se CCl₄ ne shkarkime eshte gaz kromatografia. Nje dedektor zbulues i ndjeshem duhet te perdoret kur nivelet e perqendrimit jane poshte 0,5 µgr/dm³ dhe ne kete rast kufiri i percaktimit prej 0,1 µgr/dm³ eshte i pranueshem. Saktesia dhe precizioni i metodes duhet te jete ± 50, ne nje perqendrim i cili perfaqeson dyfishin e vleres se kufirit te zbulimit. Matja e rrymes te behet me saktesine ± 20%.

Vlerat e lejuara për DDT

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Prodhimi i DDT perfshire formulimin e DDT ne te njejtin vend	Mujore	4 g/t te substances te prodh, trajtuar ose perdorur	0,2 mg/dm ³	
	Ditore	8 g/t te substances te prodh, trajtuar ose perdorur	0,4 mg/dm ³	

Nje skeme e thjeshte monitorimi duhet te perfshihet nqs shkarkimet vjetore te DDT nuk i kalojne 1kg ne vit.

Metoda e references qe do te perdoret per percaktimin e DDT ne shkarkime eshte gaz kromatografia me dedektor me kapje te elektroneve pas ekstraktimit me ane te solventeve te pershtatshem. Kufiri i percaktimit duhet te jete 1µgr/dm³.

Saktesia dhe precizioni i metodes duhet te jete ± 50% ne nje perqendrim qe perfaqeson dyfishin e vleres se kufirit te zbulimit. Matja e rrymes se shkarkimeve te behet me saktesi ± 20%.

Vlerat e lejuara per pentaklorofenolin (PCP)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Prodhimi i sodium pentaklorofenatit me hidrolizimin e hexaklorobenzenit	Mujore	25 g/t kapacitetit prodhimit	1,0 mg/dm ³	
	Ditore	50 g/t kapacitetit prodhimit	2,0 mg/dm ³	

Nje skeme e thjeshte monitorimi eshte e vlefshme nese shkarkimet vjetore te PCP nuk i kalojne 3kg ne vit.

Metoda e references per percaktimin e pentaklorfenolit ne shkarkime eshte kromatografia e lenget me presion te larte ose gaz kromatografia me dedektor me kapje elektronesh pas ekstradimit me ane te solventeve te pershtatshem. Kufiri i percaktimit eshte $2 \mu\text{g}/\text{dm}^3$

Saktesia dhe precizioni I metodës duhet te jete $\pm 50\%$ ne nje perqendrim dyfishin e vleres se kufirit te zbulimit. Matja e rrymes se rrjedhjes te behet me saktesi $\pm 20\%$.

Vlerat e lejuara per Aldrin, Dieldrin, Endrin, Isodrin

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara ¹		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime ²	
Prodh i aldrines, dhe/ose dielrines, dhe/ose endrines perfshire formulimin e ketyre substancave ne te njejtin vend	Mujore	3 g/t te kapacitetit total te prodhimit	$2\mu\text{g}/\text{dm}^3$	
	Ditore	15 g/t te kapacitetit total te prodhimit	$10\mu\text{g}/\text{dm}^3$ ³	

1. Vlerat e lejuara duhet te zbatohen per shkarkimet totale te aldrines, dielrines dhe endrines. Nese shkarkimi qe rezulton nga prodhimi ose perdorimi i aldrines, dielrines ose endrines (duke perfshire edhe formulimin e ketyre substancave) permban gjithashtu izodrin, vlerat e lejuara do te aplikohen per shkarkimet totale te aldrines, dielrines, endrines dhe izodrines. marrin parasysh sasine totale te ujit qe kalon neper impiant.

2. Keto vlera marrin ne konsiderate sasine totale te ujerave qe kalojne permes impiantit industrial.

3. Nese eshte e mundur vlerat ditore nuk duhet te tejkalojne 2 here vleren mujore.

Metoda e references eshte ajo gaz kromatografike me kapje elektronesh pas ekstraktimit me ane te solventeve te pershtatshem. Kufiri i percaktimit per cdo substance eshte $400 \text{ mg}/\text{dm}^3$ per eflyentet, ne varesi edhe te numrit te substancave parazite prezente ne moster.

Saktesia dhe precizioni i metodës duhet te jete $\pm 50\%$ ne nje perqendrim dyfishin e vleres se kufirit te zbulimit. Matja e rrymes se rrjedhjes te behet me saktesi $\pm 20\%$.

Vlerat e lejuara per hexaklorobenzenin (HCB)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Prodhimi dhe perpunimi i HCB	Mujore	10 g/t te kapacitetit te prodhimit te HCB	1,0 mg/l	
	Ditore	20 g/t te kapacitetit te prodhimit te HCB	2,0 mg/l	
Prodhimi i perkloroetilenit (PER) dhe i tetraklorurit te karbonit (CCl ₄) nga klorinimi i tepert	Mujore	1,5 g/t te kapacitetit te prodhimit te PER+CCl ₄ ne total	1,5 mg/l	
	Ditore	3,0 g/t te kapacitetit te prodhimit te PER+CCl ₄ ne total	3,0 mg/l	

Nje skeme e thjeshte monitorimi vlen nese shkarkimet vjetore te HCB nuk i kalojne 1 kg ne vit.

Metoda e references per percaktimin e prezences se HCB ne shkarkimet e lengeta eshte gaz kromatografia me dedektim electron kapes pas ekstratimit nepermjet nje tretesi te pershtateshem. Limiti i percaktimit te HCB do te jete brenda nje niveli 0,5 - 1µg/dm³ ne varesi te numrit te substancave te huaja prezente ne moster.

Saktesia dhe perpikemia e metodes duhet te jete ± 50 % te nje perqendrimi i cili perfaqeson dyfishin e vleres limite te percaktimit.

Matja e rrjedhes duhet te kryhet me nje saktesi ± 20%.

Vlerat e lejuara te hexaklorobutadienit (HCBd)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Prodhimi i	Mujore	1,5 g/t te	1,0 mg/l	

perklorilenit (PER) dhe tetraklorurit te karbonit (CCl ₄) nga perklorinimi	Ditore	kapacitetit total te prodhimit te PER+CCl ₄ 3,0 g/t te kapacitetit total te prodhimit te PER+CCl ₄	3,0 mg /l	

Nje skeme e thjeshte monitorimi eshte e vlefshme nese shkarkimet vjetore te HCB nuk i kalojne 1 kg ne vit

Metoda e references per percaktimin e prezences se HCB ne shkarkimet e lengeta eshte gaz kromatografia me dedektim electron kapes pas ekstratimit nepermjet nje tretesi te pershtateshem. Limiti i percaktimit te HCB do te jete brenda nje niveli 0,5 - 1µg/dm³ ne varesi te numrit te substancave te huaja prezente ne moster.

Saktesia dhe perpikemia e metodes duhet te jete ± 50 % te nje perqendrimi i cili perfaqeson dyfishin e vleres limite te percaktimit.

Matja e rrjedhes duhet te kryhet me nje saktesi ± 20%.

Vlerat e lejuara per kloroform (CHCl₃)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
Prodhimi i klorometanit nga metanoli ose nga nje kombinim i metanolit me metan ¹	Mujore	10 g/t te kapacitetit total te prodhimit te klorometanit	1,0 mg/l	
	Ditore	20g/t te kapacitetit total te prodhimit te klorometanit	3,0 mg/l	
Prodhimi i klorometanit nga klorinimi i metanit	Mujore	7,5g/t te kapacitetit total te prodhimit te klorometanit	1,0 mg/l	
	Ditore	15g/t te kapacitetit total te prodhimit te klorometanit	2,0 mg/l	

¹ Nepermjet klorinimit te metanolit, pastaj klorinimit te metilkloridit.

Nje skeme e thjeshte monitorimi eshte e vlefshme nese shkarkimet vjetore te CHCl_3 nuk i kalojne 30 kg ne vit.

Metoda e references per percaktimin e presences se kloroformit ne shkarkime eshte gaz kromatografi. Nje dedektor i ndjeshem duhet te perdoret kur nivelet e perqendrimit jane nen $0,5 \text{ mg/dm}^3$ dhe ne kete rast kufiri i percaktimit eshte $0,1 \text{ } \mu\text{g/dm}^3$; per niveleperqendrimi me te larta se $0,5 \text{ mg/dm}^3$ nje limit percaktimi prej $0,1 \text{ mg/dm}^3$ eshte i pranueshem. Saktesia dhe perpikemeria e metodes duhet te jete $\pm 50 \%$ te nje perqendrimi i cili perfaqeson dyfish vleren e limitit te percaktimit.

Matja e rrjedhes duhet te kryhet me nje saktesi $\pm 20\%$.

Vlerat e lejuara per 1,2 – dikloroetanin (EDC)

Lloji i aktivitetit industrial ¹	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha ²	Perqendrimi ne shkarkime ³	
(a) Prodhim vetem i 1,2-dikloroetanit (pa perpunim ose perdorim ne te njejtin vend)	Mujore	2,5g/t	1,25mg /l	
	Ditore	5g/t	2,5mg /l	
(b) Prodhim i 1,2-dikloroetanit, dhe perpunimi ose perdorimi ne te njejtin vend me perjashtim te per perdorimit ne prodhimin e jono-kembyesve. ⁴	Mujore	5g/t	2,5mg/l	
	Ditore	10g/t	5,0mg/l	
(c) Perpunimi i 1,2-dikloroetanit ne substanca te tjera nga vinyl kloridi. ⁵	Mujore	2,5g/t	1,0mg/l	
	Ditore	5g/t	2,0 mg/l	
(d) Perdorimi i EDC per degjasimin e metaleve nga nje vend industrial i mbuluar nga (b) ⁶	Mujore	-	0.1mg/l	
	Ditore	-	0,2mg i	

1. Kapaciteti i prodhimit të EDC së pastruar përfshin atë fraksion të EDC të pandarë në pjesën e prodhimit të klorur vinylit të lidhur me pjesën prodhuese të EDC, dhe që gjithashtu nuk është ricikluar në seksionin e pastrimit të EDC së atij impianti.

2. Këto vlera të lejuara lidhen me:

- për sektorët (a) dhe (b) kur kapaciteti prodhues i EDC së pastruar shprehet në ton.

- për sektorin (c) kur kapaciteti i përpunimit të EDC shprehet në ton.

Në rastin e sektorit (b), nëq kapaciteti i përpunimit dhe përdorimit është më i lartë se sa kapaciteti i prodhimit, vlerat e lejuara do të zbatohen në lidhje me kapacitetin e përgjithshëm të përpunimit dhe përdorimit. Nëq gjenden disa impiante në të njëjtin vend vlerat e lejuara do të zbatohen për të gjitha impiantet e marra së bashku.

3. Këto përqendrime kanë lidhje me volumet e mëposhtme të ujit të përfshira në proceset teknologjike respektive:

- për sektorin (a) $2 \text{ m}^3/\text{t}$ të kapacitetit të prodhimit të EDC të pastruar;

- për sektorin (b) $2,5 \text{ m}^3/\text{t}$ të kapacitetit të prodhimit të EDC të pastruar;

- për sektorin (c) $2,5 \text{ m}^3/\text{t}$ të kapacitetit të përpunimit të EDC të pastruar.

4. Vlerat e lejuara të të gjitha burimeve të brendshme, të marra në konsideratë dhe/ose të EDC së përdorur si solvent brenda procesit të prodhimit industrial; kjo do të sigurojë një reduktim të shkarkimit të EDC për më shumë se 99%.

5. Këtu përfshihet specifikisht prodhimi i substancave të mëposhtme: etilen diamine, etilen poliamin, trikloretan, trikloretilen dhe perkloretilen.

6. Këto vlera të lejuara aplikohen vetëm të impiantet shkarkimet vjetore të të cilave i kalojnë 30 kg/vit. Një skemë e thjeshtë monitorimi duhet të përfshihet nëqoftesë shkarkimet vjetore të EDC nuk i kalojnë 30 kg në vit.

Një skemë e thjeshtë monitorimi është e vlefshme nëse shkarkimet vjetore të EDC nuk i kalojnë 30 kg në vit.

Metoda e referencës për përcaktimin e prezencës së 1,2-diklorethanit në shkarkime është gaz kromatografi me dedektimin elektronik pas ekstraktimit nëpërmjet një solventi të përshtatshëm ose gaz kromatografi që ndiqet nga vecimi nëpërmjet procesit "pastro dhe kap" dhe kapjes nëpërmjet përdorimit të një kapesi kapilar të ftohur "cryogenically". Limiti i përcaktimit është $10 \mu\text{g}/\text{dm}^3$. Saktësia dhe përpikëria e metodës duhet të jetë $\pm 50\%$ të një përqendrimi i cili përfaqëson dyfish vlerën e limitit të përcaktimit.

Matja e rrjedhës duhet të kryhet me një saktësi $\pm 20\%$.

Vlerat e lejuara për trikloroetilenin (TRI)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara ¹		Shenime
		Pesha	Perqendrimi ne shkarkime	
a) Prodhimi i trikloroetilenit (TRI) dhe perkloroetilenit (PER).	Mujore	2,5g/t	0,5mg/l	
	Ditore	5g/t	1,0mg/l	
b) perdorimi i TRI per degjasim metalesh ²	Mujore	-	0,1mg/l	
	Ditore	-	0,2mg/l	

1. Per sektorin (a) vlerat e lejuara per shkarkimin e TRI jane te lidhura me kapacitetin e pergjithshem prodhues (TRI + PER). Per impiantet ekzistuese qe perdorin dehidroklorininim e tetraklorethanit kapaciteti i prodhimit eshte ekuivalent me kapacitetin e prodhimit te (TRI – PER), ku raporti i prodhimit (TRI – PER) merret sa 1/3.

2. Keto vlera te lejuara aplikohen vetem ne impiantet industriale shkarkimet vjetore te cilave i kalojne 30 kg/vit.

Nje skeme e thjeshte monitorimi eshte e vlefshme nese shkarkimet vjetore te TRI nuk i kalojne 30 kg ne vit.

Metoda e references per percaktimin e prezences te TRI trikloroetilenit ne shkarkime eshte gaz kromatografi me dedektimin elektronkapes pas ekstraktimit nepermjet nje solventi te pershtatshem. Limiti i percaktimit eshte 10µg/dm³. Saktesia dhe perpikmeria e metodes duhet te jete ± 50 % te nje perqendrimi i cili perfaqeson vleren dyfish te limitit te percaktimit. Matja e rrjedhes duhet te kryhet me nje saktesi ± 20%.

Vlerat e lejuara per perkloretilenin (PER)

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha ¹	Perqendrimi ne shkarkime ²	
a) Prodhimi i perkloretilenit (TRI) dhe perkloretilenit	Mujore	2,5 g/t	0,5mg/l	
	Ditore	5 g/t	1,0mg/l	

(PER)				
b) prodhimi i karbon tetrakloridit dhe perkloretilenit (PER)	Mujore	2,5 g/t	1,25mg/l	
	Ditore	5 g/t	2,5mg/l	
(c) perdorimi i PER per degresimin e metaleve ³	Mujore	-	0,1mg/l	
	Ditore	-	0,2mg/l	

1. Per sektoret (a) dhe (b) vlerat e lejuara per shkarkimet e PER kane te bejne ose me kapacitetin e pergjithshem prodhues te TRI + PER, ose te kapacitetit te pergjithshem prodhues TETRA + PER.

2. Perqendrimet e meposhtme te lidhura me volumet e meposhtme te ujit perfshihen ne proceset teknologjike respective;

- per sektorin (a) 5 m³/t te prodhimit TRI + PER;
- per sektorin (b) 2 m³/t te prodhimit TETRA + PER;

3. Keto vlera te lejuara aplikohen vetem ne impiantet industriale shkarkimet vjetore te te cilave kalojne vleren 30 kg/vit.

Nje skeme e thjeshte monitorimi eshte e vlefshme nese shkarkimet vjetore te PER nuk i kalojne 30 kg ne vit.

Metoda e references per percaktimin e prezences te Perkloretilenit ne shkarkime eshte gaz kromatografi me dedektimin elektronkapes pas ekstraktimit nepermjet nje solventi te pershtatshem. Limiti i percaktimit eshte 10µg/dm³. Saktesia dhe perpikmeria e metodes duhet te jete ± 50 % te nje perqendrimit i cili perfaqeson vleren dyfishte te limitit te percaktimit.

Matja e rrjedhes duhet te kryhet me nje saktesi ± 20%.

Vlerat e lejuara per triklorobenzenin (TCB)¹

Lloji i aktivitetit industrial	Lloji i vlerave mesatare	Vlerat e lejuara		Shenime
		Pesha ²	Perqendrimi ne shkarkime ³	
a) Prodhimi i TCB	Mujore	10g/t	1,0 mg /l	

me dehidroklorinim te HCH dhe/ose perpunim te TCB	Ditore	20g/t	2,0 mg /l	
b) prodhimi dhe/ose perpunimi i klorbenzenit me klorinim te benzenit	Mujore	0,5g/t	0,05 mg/l	
	Ditore	1g/t	0,1mg/l	

1. TCB mund te gjendet si nje prej tre izomereve te saj. TCB teknikisht eshte nje perzierje e ketyre tre izomereve dhe mundet gjithashtu te permbaje sasi te vogla te di- dhe tetraklorbenzenit. Vlerat e lejuara aplikohen per totalin e TCB (shuma e te tri izomereve).

2. Vlerat e lejuara te shkarkimit te TCB (shuma e tre izomereve) lidhen:

- per sektorin (a): lidhen me kapacitetin total te prodhimit te TCB;

- per sektorin (b): lidhen me prodhimin total ose kapacitetin e perpunimit per mono dhe diklorbenzenet.

3. Perqendrimet lidhur me volumet e meposhteme te ujit perfshihen ne proceset teknologjike respective:

- per sektorin (a) $10 \text{ m}^3/\text{t}$ te TCB te prodhuar ose te perpunuar

- per sektorin (b) $10 \text{ m}^3/\text{t}$ te mono- dhe diklorbenzenit te prodhuar ose perpunuar

Metoda e references per percaktimin e prezences te triklorbenzenit (TCB) ne shkarkime eshte gaz kromatografi me dedektimin elektronkapes pas ekstraktimit nepermjet nje solventi te pershtatshem. Limiti i percaktimit per secilin izomer te vecuar eshte $1 \mu\text{g}/\text{dm}^3$. Saktesia dhe perpikmeria e metodes duhet te jete $\pm 50 \%$ te nje perqendrimi i cili perfaqeson vleren dyfishte te limitit te percaktimit. Matja e rrjedhes duhet te kryhet me nje saktesi $\pm 20\%$.

SHTOJCA NR.3

Vlerat e lejuara per ujrat e shkarkuara nga disa sektore industriale ne mjediset prites ujore

Sektori industrial	Parametrat	Vlerat e lejuara
1	2	3
1.Minierat 1.1Kerkimet dhe prodhimi i naftes bruto dhe gazit natyror nga toka	pH, lendet ne pezulli, BOD ₅ , produktet e naftes fenolet volative sulfidet metalet toksike (ne total)	6 – 9 50 mg/l 50 mg/l 20 mg/l 40 mg/lper prodhimin nen 10 000t/24 ore, 1,0 mg/l 1.0 mg/l 5 mg/l
1.2 Miniera qymyri	pH lendet ne pezulli produktet e naftes hekuri metalet (total)	6 – 9 50 mg/l 10 mg/l 3.5 mg/l 10 mg/l
1.3 Miniera te pasurimit te metaleve dhe xeherorit te uraniumit, perfshire uzinat qe nuk kane aktivitet (bakri, plumbi, nikeli, zink, hekuri, magnezi uraniumi)	pH COD, lendet ne pezulli, produktet e naftes cianidi total cianidi I lire arsenic cadmium bakri kromi merkuri plumbi nikel zink hekur uranium radium	6-9 150 mg/l 50 mg/l 10 mg/l 1,0 mg/l 0,1 mg/l 0.1 mg/l 0.1 mg/l 0.5 mg/l 0,1 mg/l 0.01 mg/l 0.2 mg/l 0,5 mg/l 2,0 mg/l 3,5 mg/l 2,0 mg/l 700 mBq/l

2. Prodhimi i energjiise 2.1 Termocentralet	pH lendet ne pezulli. produktet e naftes kromi total bakri zinku hekuri klori residual rritja e temperatures per ujrat prites*	6-9 50 mg/l 10mg/l 0,5 mg/l 0,5 mg/l 1,0 mg/l 1,0 mg/l 0,2 mg/l J 3°C
3. Metalurgjia ferore 3.1 Prodhimi i derdhjeve te hekurit dhe celikut	pH lendet ne pezulli, COD Produkte nafte Fenole volatile Cadmium Krom total Plumbi Merkuri Zinku Hekuri Cianidet e lira Cianidi total	6-9 50 mg/l 250 mg/l 10 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,2 mg/l 0,01 mg/l 2,0 mg/l 5,0 mg/l 0,1 mg/l 1,0 mg/l
3.2 Prodhimi i celikut ne furra me hark elektrik duke perdorur mbetjet e celikut, skrap dhe reduktim direct te hekurit	pH lendet ne pezulli, Produkte nafte Cadmium Krom gjashtevalent Krom total Bakri Plumbi nikel	6-9 50 mg/l 10 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l
4. Metalurgji jo ferore 4.1 Prodhimi i bakrit	pH lendet ne pezulli arsenik cadmium bakri plumbi merkuri zinku hekuri	6-9 50 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,3 mg/l 0,01 mg/l 1,0 mg/l 3,5 mg/l
4.2 Prodhim i plumbit dhe zinkut	pH lendet ne pezulli	6-9 50 mg/l

	arsenik cadmium bakri plumbi merkuri zinku hekuri	0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,3 mg/l 0,01 mg/l 1,0 mg/l 3,5 mg/l
4.3 Prodhim i nikelit	pH lendet ne pezulli nikeli hekuri	6-9 50 mg/l 0,5 mg/l 3,5 mg/l
4.4 Prodhimi i aluminit	pH COD Lendet ne pezulli Fluoridet alumin	6-9 150 mg/l 50 mg/l 20 mg/l 0,2 mg/l
5. Derdhjet e metaleve 5.1 Prodhim i derdhjeve te hekurit dhe celikut, dhe derdhjeve te metaleve jo ferore	pH lendet ne pezulli produkte nafte bakri zinku	6-9 50 mg/l 10 mg/l 0,5 mg/l 2,0 mg/l
6. Trajtimi i siperfaqeve metalike, perfshire elektroplatinin	pH lendet ne pezulli produkte nafte arsenic cadmium krom gjashtevalent krom total bakri plumbi merkuri nikeli zinku cianidet e lira fosfori total	7-10 25 mg/l 10 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,5 mg/l 0,2 mg/l 0,01 mg/l 0,5 mg/l 2,0 mg/l 0,2 mg/l 5,0 mg/l
7. Prodhim i qelqit dhe qelqurineve	pH lendet ne pezulli COD Produkte te naftes Plumbi Arseniku Antimony fluoridet	6-9 50 mg/l 150 mg/l 10 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 20 mg/l
8. Prodhimi i nenprodukteve		

te naftes nga rafinimi dhe prodhimi i koksit 8.1 Prodhimi i nenprodukteve te naftes	pH lendet ne pezulli BOD₅ COD Nitrati total Produkte te naftes Krom gjashtevalent Krom total Plumbi Fenolet volative Benzene Benzapireni sulfidet	6-9 30 mg/l 30 mg/l 150 mg/l 10 mg/l 40 mg/l per proceset e perfshira ne hidratim 10 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,05 mg/l 0,05 mg/l 1,0 mg/l
8.2 Industria kimike e naftes	pH lendet suspend BOD₅ COD Nitrati total Produkte nafte Cadmium Krom gjashtevalent Bakri Fenolet volative Benzene Vinilkloridet sulfidet	6-9 30 mg/l 30 mg/l 150 mg/l 10 mg/l 10 mg/l 0.1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,5 mg/l 0,05 mg/l 0,05 mg/l 1.0 mg/l
8.3 Prodhimi i koksit dhe nenprodukteve te koksit	Lendet ne pezulli BOD₅ COD Nitrat amoni Fenolet volative Cianidi i lire	120 mg/l 50 mg/l 150 mg/l 15 mg/l 1 mg/l 0,1 mg/l
9. Prodhimi i paisjeve elektronike dhe elektrike (gjysem percues), karta integrale	pH Lendet ne pezulli BOD₅ Produkte nafte nitrati total Fosfori total Flouridet Cianidet e lira Cianidet totale Arseniku	6-9 50 mg/l 50 mg/l 10 mg/l 10 mg/l 5 mg/l 20 mg/l 0,1 mg/l 1.0 mg/l 0,1 mg/l

	Kromi gjashtevalent Kadmiumi Bakri Plumbi Nikeli merkuri	0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,01 mg/l
10. Prodhimi i kimikateve dhe produkteve kimike		
10.1 Prodhimi i klor-alkaleve pa diafragme asbesti	pH lendet ne pezulli COD Sulfitet Klori i lire AOX (perberesit organohalogjen absorbable)	6-9 20 mg/l 150 mg/l 1,0 mg/l 0,2 mg/l 0,5 mg/l
10.2 Prodhim i plehrave azotike	pH lendet ne pezulli nitrat amoni rritja e temperatures te ujrave prites	6-9 50 mg/l 10 mg/l < 3° C
10.3 Prodhim i plehrave fosforike	pH lendet ne pezulli fosfori total kadmiumi fluoridet	6-9 50 mg/l 5 mg/l 0,1 mg/l 20 mg/l
10.4 Prodhimi i plehrave te perbera (procese azotike dhe fosforike)	pH lendet ne pezulli kadmiumi nitrat amoni fosfori total fluoridet	6-9 50 mg/l 0,1 mg/l 10 mg/l 5 mg/l 20 mg/l
10.5 Prodhimi i produkteve farmaceutike dhe barnave	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Vajrat dhe yndyrat Fenolet volative Arseniku Kadmiumi Kromi hexavalent Merkuri AOX	6-9 20 mg/l 30 mg/l 150 mg/l 10 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,01 mg/l 1,0 mg/l
10.6 Prodhimi i bojrave sintetike	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD	6-9 50 mg/l 30 mg/l 150 mg/l

	Produkteve te naftes Fenolet volatile Kromi gjashtivalent Bakri Zinku AOX	10 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 2 mg/l 1,0 mg/l
10.7 Prodhimi i pesticideve	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Vajrat dhe yndyrat Fenolet volatile Arseniku Kromi hexivalent Bakri Merkuri Pesticidet (substance active) AOX	6-9 10 mg/l 30 mg/l 150 mg/l 10 mg/l 0,5 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,01 mg/l 0,05 mg/l 1,0 mg/l
11. Prodhimi i produkteve ushqimore		
11.1 Prodhimi perpunimi dhe konservimi i mishit dhe produkteve te tij	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Yndyrat Nitrati total Fosfori total	6-9 50 mg/l 50 mg/l 250 mg/l 10 mg/l 10 mg/l 5 mg/l
11.2 Perpunimi dhe konservimi i frutave dhe perimeve	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Vajrat bimore Nitrati total Fosfori total	6-9 50 mg/l 50 mg/l 250 mg/l 10 mg/l 10 mg/l 5 mg/l
11.3 Prodhimi dhe ose rafinimi i vajrave bimore	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Vajrat bimore Nitrati total Rritja e temperatures ne ujrat prites	6-9 50 mg/l 50 mg/l 250 mg/l 10 mg/l 10 mg/l J 3°C
11.4 Prodhimi i produkteve te qumeshtit	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD	6-9 50 mg/l 50 mg/l 250 mg/l

	Yndyrat nitrati total Fosfori total Rritja e temperatures ne ujrat prites	10 mg/l 10 mg/l 2 mg/l J 3°C
11.5 Prodhimi i sheqerit	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Vajrat dhe yndyrat bimore Nitrat amoni Fosfori total Rritja e temperatures ne ujrat prites	6-9 50 mg/l 50 mg/l 250 mg/l 10 mg/l 10 mg/l 2 mg/l J 3°C
12. Prodhimi i pijeve 12.1 Prodhimi i alkolit dhe pijeve alkolike	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD	6-9 50 mg/l 40 mg/l 250 mg/l
12.2 Prodhimi i birres dhe majas	pH lendet suspend BOD ₅ COD Vajrat dhe yndyrat bimore Nitrat amoni Fosfori total Rritja e temperatures ne ujrat prites	6-9 50 mg/l 50 mg/l 250 mg/l 10 mg/l 10 mg/l 5 mg/l J 3°C
12.3 Prodhimi i pijeve jo alkolike	pH lendet suspend BOD ₅ COD	6-9 50 mg/l 40 mg/l 160 mg/l
13. Prodhimi i tekstileve dhe fabrikat e thurjes	pH BOD ₅ COD Lendet suspend Produktet e naftes Kromi total Bakri Nikeli Zinku Fenolet volative Sulfidet AOX	6-9 50 mg/l 250 mg/l 50 mg/l 10 mg/l 0.5 mg/l 0.5 mg/l 0.5 mg/l 2.0 mg/l 0.5 mg/l 1.0 mg/l 8.0 mg/l
14. fabrikat e perpunimit te lekureve	pH BOD ₅	6-9 50 mg/l

	COD Lendet suspend Yndyrat Sulfidet Kromi gjashtivalent Kromi total Nitrat amoni Fosfori total	250 mg/l 50 mg/l 10 mg/l 1,0 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 10 mg/l 2,0 mg/l
15. Prodhimi i celulozes, letres dhe kartonit	pH nitrogjeni total fosfori total rritja e temperatures te ujrave prites*	6-9 0,4 kg/t 0,05 kg/t < 3°C
Metoda mekaniko-termike dhe sulfide per prodhimin e celulozes Metoda mekanike per prodhimin e celulozes nga riciklimi i letres Prodhimi i letres	COD COD COD COD	300 mg/l 700 mg/l 10 mg/l 250 mg/l
16. Aktiviteti i shtypshkronjave	pH lendet ne pezulli BOD ₅ COD Produktet e naftes Kadmiumi Kromi hexivalent Kromi total Bakri zinku	6-9 50 mg/l 30 mg/l 150 mg/l 10 mg/l 0,1 mg/l 0,1 mg/l 0,5 mg/l 0,5 mg/l 2,0 mg/l
17. Serviset e riparimit te makinave dhe lavazhet	pH lendet ne pezulli COD Produkte nafte	6-9 50 mg/l 150 mg/l 10 mg/l

* Ne piken ku praktikisht perzihen ujrata e ndotura me ujrata prites. Kur eshte e pamundur te percaktohet kjo pike, supozohet apo pranohet te jete 1 00 m larg nga vendi i shkarkimit te ujrave te ndotura.

SHTOJCA NR.4

Kerkesat per ujrata e ndotura urbane

A. Sistemet e kolektoreve

Sistemet e kolektoreve duhet te marrin parasysh kerkesat per trajtimin e ujrave te ndotura. Projektimi, ndertimi dhe mirembajtja e tyre duhet te ndermerret ne perputhje me metodat me te mira teknike dhe te mos kete kosto shume te larte kryesisht lidhur me:

- Volumin dhe karakteristikat e ujrave urbane te ndotur;
- Parandalimin e rrjedhjeve;
- Kufizimin e ndotjes se ujrave te ardhur qe shkaktohen nga vershimet e ujrave nga stuhite.

B. Shkarkimet nga impiantet e trajtimit te ujrave ne mjediset priteses

1. Impiantet e trajtimit te ujrave te ndotura urbane duhet te perprojektohen ose modifikohen ne menyre te tille qe mostrat perfaqesuese te ujrave te ndotura te ardhura dhe te effluenteve te trajtuar te mund merren (sigururohen) perpara shkarkimeve ne ujrata prites.
2. Ujrat urbane te trajtuara nga impiantet e trajtimit te tyre duhet qe perpara shkarkimit te plotesojne kerkesat e Tabeles 1 te kesaj Shtojce.
3. Ujrat urbane te trajtuara nga impiantet e trajtimit te tyre perpara shkarkimit ne zonat e ndjeshme duhet qe pervec kerkesave te Tabeles 1 te plotesojne edhe kerkesat e Tabeles 2 te kesaj Shtojce.
4. Pikat e shkarkimit te ujrave te ndotura urbane duhet te zgjidhen sa me larg te jete e mundur, me qellim qe te minimizohen efektet ne ujrata prites.
5. Numri minimal i mostrave percaktohet ne perputhje me kapacitetin e impiantit te trajtimit dhe frekuenca e mbledhjes se tyre eshte si me poshte:

2000 – 9999 nj.p (njevleres per popullsine)	12 mostra gjate vitit te pare 4 mostra ne vitete pasardhes, nese demonstrohet se ujrat kenaqin kerkesat sipas ketij vendimi.
10000 – 49999 nj.p (njevleres per popullsine)	12 mostra
50000 nj.p (njevleres per popullsine) - e lart	24 mostra

Tabela 1: Kerkesat per shkarkimet nga impiantet e trajtimit te ujrave urbane

Parametrat	Perqendrimi	Metoda referente e matjeve
1	2	3
Nevoja biokimike per oksigjen (NBO-5) ne 20 ^o pa	25 mg/l O ₂	Moster e homogjenizuar, e pa filtruar, e pa dekantuar.

nitifikimim		Percaktimi i oksigjenit te patretur para dhe pas 5 ditesh ne incubator ne 20° C, ne erresire te plote.
Nevoja kimike per oksigjen (NKO)	125mg/l O ₂	Moster e homogjenizuar, e pa filtruar, e pa dekantuar. Oksidimi me potas bikromat (metoda e digestionit per 2 ore)
Lenda totale ne suspension	35mg/l per me shume se 10 000 nj.p.	Filtrimi i nje mostre prezantuese nepermjet nje membrane filtri (0,45mm, metoda gravimetrike). Tharje ne 105° dhe peshim
Lenda totale ne suspension	60mg/l (2 000 - 10 000 nj.p.)	Centrifugimi i nje mostre prezantuese (per te pakten 5 minuta me akselerim nga 2 800 – 3200 g), tharje ne 105° dhe peshim.

Tabela 2: Kerkesat per shkarkimet nga impiantet e trajtimit te ujrave urbane ne zzonat e ndjeshme

Parametrat	Perqendrimi	Metoda referente e matjeve
Fosfori total	2mg/l (10 000 – 100 000 nj.p.) 1mg/l ne me shume se 100 000 nj.p.	Spektrofotometri
Azoti total	15mg/l (10 000 – 100 000 nj.p.) 10mg/l ne me shume se 100 000 nj.p.	Spektrofotometri

Tabela 3

Serite emostrave te marra cdo vit	Maksimumi i lejuar per numrin e mostrave qe nuk ploteson kerkesat
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8

96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

SHTOJCA NR.5

Kriteret për identifikimin e zonave të ndjeshme dhe atyre më pak të ndjeshme

A. Zonat e ndjeshme

Një trup ujqor identifikohet si zonë e ndjeshme, nëse i përket njërit prej grupeve të mëposhtme:

1. Liqeneve natyrore me ujë të ëmbël, ujërave të tjera të ëmbla, estuareve dhe ujërave bregdetare të cilat janë eutrofike ose të cilat mund të kthehen në të ardhmen e afërt në të tilla, nëse nuk ndërmerren masa për mbrojtjen e tyre.

Trupat ujqorë të mëposhtëm duhet të merren në konsideratë në rastet kur elemente të veçanta ushqyese duhen verifikuar për të ulur nivelin e tyre përmes trajtimeve të mëtejshme:

a) liqenet dhe rrymat që arrijnë në liqene/rezervuare/gjire të mbyllura, të cilat verifikohen të kenë një këmbim ujqor të dobët, ku mund të ndodhin akumulime: në këto zona, eliminimi i fosforit është i rëndësishëm për të ulur shkallën e eutrofikimit. Kur ka shkarkime aglomerate edhe eliminimi i azotit duhet konsideruar;

b) estuaret, gjiret dhe të tjera ujëra bregdetare, të cilat kanë një këmbim ujqor të dobët ose të cilat marrin sasi të mëdha ushqyeshish: në këto zona, kur ka shkarkime aglomerate të mëdha eliminimi i fosforit dhe/ose azotit është i rëndësishëm për të ulur shkallën e eutrofikimit.

2. Ujërave të ëmbla sipërfaqësore të destinuara për ujë të pijshëm në të cilat përqendrimi i nitrateve, si rezultat i mosmarrjes së masave, mund të kalojë mbi normat e lejuara.

3. Zonave ku një trajtim i mëtejshëm është i nevojshëm, me qëllim që të plotësohen vlerat e lejuara për kategoritë specifike të trupave ujqorë përbërës të këtyre zonave.

B. Zonat më pak të ndjeshme

Një trup ujqor detar ose një zonë mund të identifikohet si më pak e ndjeshme, nëse shkarkimet e ujërave të ndotura nuk afektojnë mjedisin përkatës në kuptim të kushteve specifike morfologjike, hidrologjike ose hidraulike.

Në identifikimin e zonave më pak të ndjeshme, risku që ngarkesa e shkarkuar mund të transferohet në një zonë të afërt ku mund të shkaktojë dëmtime të pariparueshme mjedisore duhet të merret gjithashtu në konsideratë. Prezenca e zonave të ndjeshme jashtë territorit të vendit duhet gjithashtu të bëhet e njohur për t'u pasur nën kujdes.

Trupat ujorë të mëposhtëm duhet të kihet parasysh në përcaktimin e zonave më pak të ndjeshme: gjiret e hapura, estuaret dhe ujërat bregdetare me këmbim të mirë ujor dhe jo subjekt i eutrofikimit ose pakësimit të oksigjenit, ose të cilat ka pak të ngjarë të bëhen eutrofike ose të shkojnë drejt pakësimit të oksigjenit për shkak të shkarkimit në to të ujërave të ndotura urbane.